

Een greep uit mijn hart

Door Uli Huka. 29 april 2016

25 april 2016 een dag wat me altijd bij zal blijven en de dagen wat hier aan vooraf zijn gegaan. Op deze dag herdenken we dat 66 jaar geleden op 25 april 1950 de RMS (Republik Maluku Selatan) de Republiek der Zuid-Molukken op Ambon werd uitgeroepen. Op 21 maart 1951 kwam de eerste boot aan vanuit de Molukken en zetten onze ouders, (over) grootouders voet aan wal in voor hun een vreemd land. 65 jaar in Nederland. Vijf generaties verder.

Ik als Molukse dochter van twee sterke en liefdevolle ouders die daarvandaan komen, 31 jaar, geboren en getogen in Nederland ben van de tweede generatie, opgegroeid met de derde. Mijn vader bijna 89 was destijds in dienst bij de speciale politie-eenheid Barisan Polisi NIT/Negara Indonesia Timor (Militaire Politie Oost-Indonesië) de deelstaat waar de Molukken deel van uitmaakte. Zij werden opgeleid door het KNIL (Koninklijke Nederlands Indisch Leger). Pa vocht tegen de guerrillastrijders van de RI (Republik Indonesia). Op het moment dat Indonesië de deelstaat ingenomen had als onderdeel van de eenheidsstaat RI verliet mijn vader zijn eenheid en vond zijn onderkomen in de militaire kazerne van het KNIL. Hij zat als het ware in hetzelfde schuitje als de militairen. Ze konden niet terug naar Ambon want Indonesië had een blokkade gevormd rond de eilandengroep. Dr. Soumokil proclameerde op 25 april 1950 op Ambon de RMS wat Indonesië tot op de dag van vandaag nooit heeft erkend. **De RMS is de reden dat de Molukkers voor een tijdelijk verblijf naar Nederland zijn gebracht** om daarna weer terug te keren naar een vrije Republiek der Zuid-Molukken, om vervolgens op hun eigen grond gedemobiliseerd te worden uit het KNIL en zich te herenigen met de families daar. Deze beloften heeft Nederland nooit waargemaakt.

Pa vertelde me dat dr. Soumokil na opheffing van de deelstaat Oost-Indonesië de Nederlandse luitenant, die zich boog over de politiejongens, liet beloven voor hen te zorgen en hen niet in de steek te laten opdat zij hetzelfde te wachten stonden als de KNIL militairen tegenover Indonesië. De luitenant kwam zijn woord na en zorgde ervoor dat een grote groep mee kon naar Nederland. Mijn pa daarentegen zat op een ander eiland en een KNIL militair nam hem op in zijn familie als pleegkind zodat hij veilig mee kon. Om hem dan op 12 april jongstleden voor de foto van dr. Soumokil te zien staan tijdens de herdenkingsceremonie van zijn 50^e sterfdag, dat maakte veel indruk op me.

25 april. Deze dag begon voor ons in het woonoord Lunetten in Vught met een ceremonie waarin de Molukse vlag werd gehesen, een jaarlijkse dag waarop we de proclamatie van de RMS gedenken, door de Pembarisan Vught. Een groep mannen en vrouwen, jongens en meisjes van de tweede, derde en vierde generatie gekleed in kaki uniform, een baret, marcherend door de straten. Hiermee eren en gedenken we onze militairen van de eerste generatie. **Dit is onze traditie. En het stokje geven we door aan onze kinderen.**

Na de ceremonie vervolgden mijn vader en ik onze reis naar Apeldoorn, waar de landelijke viering werd gehouden. Voor mij was dit de eerste keer Apeldoorn. De liefde, saamhorigheid, betrokkenheid voelde ik onder de mensen. De vele emoties. Ik heb tranen zien vallen maar ook blijdschap. Nieuwe mensen ontmoet en mensen uit een ver verleden van mijn pa. Ik heb hen de handen geschud, namen uitgewisseld. Weer een nieuwe oom en tante leren kennen.

Maar wat mij diepst geraakt heeft is om te zien hoe mijn vader als oudere van de eerste generatie met respect werd behandeld. Hoe onze jongens en meisjes van de Pembarisan een erehaag vormden voor de eerste generatie en hen de groet gaven. Kippenvel. Daarna de wijze waarop mijn pa in Apeldoorn bij

binnenkomst door een onbekende oom werd ontvangen en begeleid. Dezelfde oom kwamen we aan het eind van de dag weer tegen en vroeg of hij pa naar de uitgang moest begeleiden. Geweldig. Twee andere ooms die hun plek aan me afstonden zodat ik naast mijn pa kon zitten in de overvolle zaal. Eerbied voor onze ouders, onze ouderen, het staat er niets voor niets.

Deels Moluks zijn en deels Nederlands is niet makkelijk in een land waar de regering na 65 jaar het verleden in een doofpot stopt.

Daarmee negeren ze het verdriet en pijn van de eerste generatie. Onze vaders, onze opa's die zich ingezet hebben voor Nederland en trouw waren en gevochten hebben voor de driekleurige vlag. Velen van hen zijn niet meer onder ons.

Tot op de dag van vandaag worden de mensenrechten op de Molukken en West-Papua geschonden door en in Indonesië. De mensen hebben geen vrijheid van meningsuiting, zij mogen hun vlag niet tonen. Ze worden gevangen genomen, gemarteld, vermoord. Om vervolgens te horen dat dit onderwerp niet eens ter sprake is gekomen tijdens het werkbezoek van de Indonesische president in Nederland van afgelopen week maar andere belangen gesprek van onderwerp waren doet me afvragen: Nederland, voormalig kolonist, waar ben je in hemelsnaam mee bezig?

'We zien/horen wel ongeregelheden in andere gebieden in de wereld op het nieuws maar wat jij nu vertelt, wat zich afspeelt op de Molukken, niet,' zei een collega tegen me. Ik zie de media in dit land als een verlengstuk van de Nederlandse overheid. En Nederland zie ik als een samenwerkingspartner van Indonesië.

Dan kwam een filmpje van een tranende Molukse tante er nog bovenop. Hoe haar aanwezigheid en die van haar moeder op de dijk bij het opwachten van de Indonesische president voor een stille protest als een

bedreiging werd gezien. Hoe de Nederlandse veiligheidsagenten haar op een manier toespraken waardoor mijn hart ook ging huilen. Monddood werd ze gemaakt. Hier op Nederlandse grond nota bene. Diepriest dat we op die manier met elkaar om moeten gaan. We zijn allemaal mensen en gelijk aan elkaar. We hebben het recht om te gaan en staan waar we willen, iets uit te dragen, onze mening te uiten, onszelf te zijn, Moluks, zonder dat we iemand anders daar in benadelen of schade berokkenen, op een vreedzame manier. Wie ben jij dan meneer om haar dat te verbieden.

In de social media zie ik veel begrip maar ook onbegrip. Ook is er veel onwetendheid over de Molukse zaak, wie we zijn, waarom we hier zijn. Er is steun vanuit onze eigen kringen. Maar ook daarbuiten. Dankbaar ben ik voor mijn Nederlandse collega's die onlangs hun support hebben geuit voor de beweging Human Rights Maluku. En een ieder ander die dat op zijn/haar manier doet. Vervolgens op 25 april de president van de RMS regering in ballingschap horen zeggen dat wij vanuit Nederland de Molukse volk daar alleen kunnen steunen opdat zij zelf die beweging moeten maken om gehoord te kunnen worden, opkomend voor hun eigen rechten om vrij te willen zijn van Indonesië. Velen doen het ook met alle gevolgen van dien. Brieven aan de Nederlandse regering blijven onbeantwoord uit angst dat dit door de Indonesische regering als erkenning van de RMS wordt opgevat.

Met al deze gemengde gevoelens moeten we ondertussen ook vooruit in Nederland. Voor onze eigen toekomst, die van onze kinderen en de volgende generaties. Voor onze (groot) ouders zodat we kunnen doorpakken na alles wat ze hebben meegemaakt en ons gegeven hebben. En niets voor niets is geweest. Naast dat ik onze vierkleuren (blauw, wit, groen, rood) met trots uitdraag in mijn hart geef ik oranje ook een plek omdat ik naast Molukker ook Nederlander ben. Ook zie ik mijn neven daar op de Molukken de kleur oranje met trots dragen. Of ze volgen de voetbalwedstrijden van het Nederlandse elftal op de voet!

Misschien komt dit omdat ze familie in Nederland hebben wonen of telt dat stukje geschiedenis mee wat daar doorgegeven wordt aan de kinderen. Wat de redenen ook zijn die verbinding, die band is er, ondanks dat we zo ver van elkaar verwijderd zijn en ondanks de pijnlijke geschiedenis.

Laten we onze stemmen gebruiken. En niet alleen voor een partij, een contest op tv, maar juist voor een grotere zaak. Laten we onze harten spreken. En onze ogen en oren niet sluiten voor de onrecht op de wereld, terwijl we het hier goed hebben. Ik bid dat angst ons niet te parten speelt. Angst voor het onbekende, angst voor het aardse en de 'machtige' mensen om ons heen. Ik vrees alleen voor Hem. Hij heeft mij een stem, kracht en liefde gegeven om mezelf te laten horen en te uiten maar daarnaast ook verstand en wijsheid gegeven om hiermee om te gaan. Want ook ik heb zoals velen daar familie wonen waardoor ik voorzichtig moet zijn. **Maar ik weiger dat angst mij bepaalt om nu mijn stem niet te gebruiken.**

Wie ben ik. Zomaar iemand uit het gewone volk zoals ze zeggen. We moeten in alles ergens beginnen en eraan werken om beweging te krijgen. Het begint altijd bij jezelf. Laat mijn stem en die van vele anderen overal ter wereld zich verspreiden en uiteindelijk ook daar terechtkomen waar ze momenteel niet gehoord worden tot in de hogere kringen. Dus niet alleen in Nederland, niet alleen op de Molukken maar wereldwijd. Laten we de vreedzame acties en demonstraties voortzetten. Blijf de boodschap voortzeggen totdat we op een dag dat punt hebben bereikt. En er daadwerkelijk verandering komt.

Tot slot. Moge mijn ouders trots zijn en velen die uit ons midden zijn ontvallen met trots vanuit de hemel op ons toekijken. Dat wij Molukkers in Nederland het werk voortzetten wat onze eerste generatie ooit is gestart. Op welke manier dan ook. Of we met de Molukse zaak bezig zijn of niet. Welke keuze we ook maken in het leven.

Maar om onze erfgoed te behouden mogen en zullen we niet vergeten waar we vandaan komen en de beloften die zijn gemaakt aan de eerste generatie. Vertel de geschiedenis door ook aan de volgende generaties opdat we niet worden vergeten.

Ik ben geen prater. Ik ben geen schrijver. Ik ben geen ambassadeur. Maar deze woorden stromen nu naar buiten zodat ik dit met jullie kan delen.

Dit is mijn stem. Dit is mijn hart.

Uli Huka